

למועד שנת השמיטה

עם כל השמחה וההלל לצור ישראל וגואלו שזכינו בישועתו להתנוצצות ברק אור הגאולה, לתקומת ממשלת ישראל בחלק מארצנו הקדושה, עדיין לא הגענו לקץ הישועה והברכה לשנת השמיטה הבעל"ט, ומפני "שעת הדחק" והצורך הדחוף למשימת חסול וקבוץ הגלויות וקליטת פליטי ארצות המצוקה, עודנו זקוקים להורות בתור "הוראת שעה" להשתמש בהיתר הפקעת איסור העבודה בשביעית, על פי יסודות ההיתר של קודמינו הגאונים זצ"ל.

ההיתר נתן לכל אלה שיחתמו על הרשאות המסודרות.

הוראות מפורטות איך להתנהג בכל ענפי העבודה מובאות להלן.

והשי"ת ברחמיו ימהר ויחיש את הגאולה השלמה בבלצ"ג, ונוכה לקיים מצות שמיטין ויובלות כמאמרו, ואת כל המצוות התלויות בארץ לרבות מקדש וקדשיו בב"א.

כעתירת המצפים לישועה קרובה ולגאולה שלמה.

נאם יצחק אייזיק הלוי הרצוג הנשיא

נאם בן ציון מאיר חי עוזיאל הנשיא

נאם צבי פסח פרנק אב"ד ירושלים

וזה דבר השמיטה

(הוראות לסדורים חקלאיים לשנת השמיטה תשי"ב הבעל"ט)

א. חכמות לקראת השמיטה:

(א) מטעים וכרם מחליטים לסדר את המכירה כפי שנעשה בשביעיות הקודמות ולהקדים את המכירה לפני 45 יום קודם ר"ה כדי שהתוספת והקליטה כבר יהיו בזמן המכירה, ובהתאם לכך מתירים כל העבודות של גטיעה, שתילה וזריעה עד ערב ר"ה תשי"ב.

(ב) גנות ירק ותפוא: לזרוע את העונה הראשונה לפני ר"ה, להרבות בשתילת מיני ירק דו-עונתיים (כגון: חצילים, זנים מסוימים של עגבניות וכירב) גם כשיצטרכו לשם זה לגזום בשביעית (כדלקמן סימן ב' סעי' ו' בהערה).

(ג) מספוא: לזרוע תלתן ואספסת לפני ר"ה במדת האפשרות.

ב. פדורים בשנת השמיטה:

- (א) חרישים: לעשות רק את החרישים ההכרחיים ובתנאי שאי אפשר היה לעשותם לפני ר"ה. אין לעשות את החריש אלא עפ"י היתר מפורש מהרב המקומי או הסמוך, יש להעדיף עידור על חרישה.
- (ב) זריעת דגניים וקטניות: הזריעה צריכה להיות ע"י מכונת זריעה מונעת ע"י בהמות. במקרה שאין אפשרות להשתמש עם בהמות, להשתמש בטרקטור. פתיחת צנורות להוצאת הזרעים צריכה להיות בזמן שהטרקטור כבר הולך.
- (ג) משתלת גן ועצים: לסדר את המשתלה בתוך ארגזי פח בלתי נקובים. שפת הארגז למעלה צריכה להיות פנויה מהאדמה. לסדר ארגזי עץ או עציצי חרס על גבי פחים, בתנאי שיהיו מרוחקים משפת הפח שלוש טפחים, במקרה שאין אפשרות לסידור זה. לסדר סככה ע"ג המשתלה לפני הזריעה, ע"ג כלונסאות בגובה של עשרה טפחים.
- (ד) גן ירקות: להעביר שתילים מהמשתלה רק עם גושי אדמה (לשם זה יש לזרוע אותם מקודם במשתלה זריעה דלילה). במינים שזורעים ישר על השטח, יש לזרוע אחרי הנבטת הגרעינים או ע"י מכונת זריעה כבסעיף קטן ב' או ע"י שני בני אדם.
- (ה) חטעים: נטיעת עצי פרי מותרת במקומות ההתישבות החדשה לאלה שזת משמש מקור פרנסה. הנטיעה נעשית עם גוש במדת האפשרות. הרכבת נעשית רק במשתלות עפ"י המבואר לעיל דרך סידורה (סימן ב' סעי' ג') או בתוך הבית.
- (ו) גזימה: בכרם ובעצים אחרים (בכלל זה הורדת ראש בשתילים שהורכבו בתשי"א) נעשית בשנוי בצורת החתך ובגובהו. מוטב לעשות זאת תחת סוכך (כנ"ל סוף סימן ב' סעי' ג') אם אפשר.
- הערה: הגזימה בעצי פרי מותרת רק בשנים הראשונות לקיומו. גזימת ירקות נעשית ג"כ עפ"י הוראות אלו.
- (ז) ריסוס, קצירה, בצירה, קטיף: בשאלת קצירה, בצירה וקטיף תצא הוראה מיוחדת בעזה"י.
- (ח) גן פרחים: להתנהג עפ"י התנאים הנקובים לעיל ביתר הגידולים, בזמן שהפרנסה תלויה בזה.
- (ט) גן נוי לקיים ע"י השקאה. אין לעשות שום גיזום.
- (י) נטיעות בבתי ספר: הנטיעות בבתי הספר יעשו בעציצים שאינם נקובים (אפילו של חרס שיועמדו ע"ג קרשים).
- כל ההוראות והסידורים הם בתנאי שתסודר מכירה מוקדמת לנכרי עפ"י המקובל בשמיטות הקודמות.
- ג. ב. לקבלת כל מיני אינפורמציה בקשר עם עניני השמיטה לפנות לרבנות הראשית לישראל, מדור השמיטה ירושלים.